

**AFGØRELSE FRA
ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO****Journalnummer:** 2011-0239**Klageren:** XX
1762 København v**Indklagede:** DSB S-tog A/S**Klagen vedrører:** Ikke forevist billet. Kontrolafgift 750 kr. + 100 kr. i rykkergebyr. Kopi af FlexCard indsendt efterfølgende. Ønsker kontrolafgift annulleret mod ekspeditionsgebyr på 125 kr.**Ankenævnets
sammensætning:** Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak
Ingrid Dissing
Torben Steenberg (2 stemmer)**SAGSFREMSTILLING:****Klageren reklameret til indklagede:** Den 1. september 2011.**Klagegebyr modtaget i ankenævnet:** Den 4. november 2011.**Sagens omstændigheder:** Klageren rejste den 23. august 2011 med S-tog fra Enghave station til Valby station. Ved kontrol i S-toget af klagerens rejsehjemmel blev han pålagt en kontrolafgift for manglende billet, idet han foreviste et ustempet 4-zoners klippekort.

Klageren anmodede den 1. september 2011 DSB S-tog om annullering af kontrolafgiften og gjorde gældende, at han var overbevist om, at han havde stemplet sit klippekort på Enghave station men først i kontrolsituationen opdagede, at stempelmaskinen alene havde efterladt en sløret blækklat, samt at han på grund af stress ikke oplyste, at han havde glemt sit Flex Card. Han anmodede på det grundlag DSB S-tog om at annullere kontrolafgiften mod et ekspeditionsgebyr på 125 kr. i lighed med reglerne om periodekort.

Om FlexCard:

"FlexCard gælder til rejser i 2-8 sammenhængende zoner - eller til rejser i alle zoner i Hovedstadsområdet. Kortet er upersonligt (uden foto) og kan benyttes af ihændeleveren.

FlexCard kan købes med gyldighed fra 30 til 365 dage og kan benyttes til bus, tog og Metro i Hovedstadsområdet.

Kortet kan bruges til et ubegrænset antal rejser med bus, tog og Metro i den periode og i de zoner, det gælder."

DSB S-tog afviste klagerens anmodning den 9. september 2011 med henvisning til, at passagerer, der oplever at stempelmaskinen ikke virker, altid skal prøve andre maskiner eller henvende sig hos 7-eleven, Kort & Godt kiosken eller DSB S-tog Information, og det ikke kan anbefales, at man stiger på toget uden billet, eller uden først at have været i kontakt med en DSB-medarbejder.

Endvidere afviste DSB at nedsætte kontrolafgiften til 125 kr., idet FlexCard i modsætning til periodekort er upersonligt, og at en efterfølgende visning af kortet ikke accepteres.

DSB S-tog fremsendte rykkerskrivelse til klageren den 24. oktober 2011, indeholdende rykkergebyr på 100 kr.

Klagerens klage til ankenævnet angår alene nedsættelsen af kontrolafgiften fra 750 kr. til 125 kr., samt de 100 kr. i rykkergebyr.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften annulleret mod et ekspeditionsgebyr på 125 kr. og rykkergebyret annulleret og har til støtte herfor gjort gældende,

at klagesagen vedrører i hvilket omfang FlexCard skal sidestilles med et periodekort eller et klippekort for så vidt angår pålagt kontrolafgift i tilfælde af glemt FlexCard,

at DSB har afvist at nedsætte kontrolafgiften til kr. 125 ved efterfølgende indsendelse af kortet, som ellers er proceduren med hensyn til periodekort. FlexCard karakterer DSB selv som en mellemting mellem et klippekort og et periodekort, hvor reglerne for rejse i de forskellige zoner er de samme som for et periodekort. Det eneste, der adskiller et FlexCard fra et periodekort, er den rejsendes billede, eller mangel på samme. Et FlexCard er således upersonligt på samme måde som et klippekort, men har derudover intet til fælles med et klippekort. Løbetiden, prisen, rejser reglerne og den fysiske udformning af kortet er fuldstændigt identisk med et periodekorts,

at et FlexCard bør sidestilles med et periodekort for så vidt angår eftergivelse af kontrolafgift,

at det bemærkes at DSBs hjemmeside ikke indeholder information, eller regler der regulerer en situation som denne. Heller ikke DSBs forretningsbetingelser, som udstedt med hjemmel i Jernbaneloven, synes at give svar på den rejsendes retsstilling i tilfælde af glemt FlexCard. En sådan usikkerhed om den rejsendes retsstilling, bør komme forbrugeren / den rejsende til gode og ikke den erhvervsdrivende; et princip, der generelt anerkendes indenfor forbrugerforhold. at i forbindelse med køb af FlexCard bliver man som forbruger heller ikke gjort opmærksom på, hvordan man skal forholde sig ved glemt kort. Samlet har man derfor som rejsende ikke en chance for at gennemskue sin retsstilling i en situation som denne,

at derudover er det væsentligt at han har fremvist gyldig billet / kort, samt

at nedskrivelse af en afgift, for så vidt angår periodekort, karakteriseres som "en særlig service" fra DSBs side, og ikke en "ret" for den rejsende, bør ikke ændre på ovenstående. "Servicen" fremgår som en fremgangsmåde, der anvendes konsekvent ved glemt periodekort, hvilket skaber en berettiget forventning hos rejsende om, at servicen ydes konsekvent og ikke vilkårligt efter DSBs forgodtbefindende.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og rykkergebyret på 100 kr. og har til støtte herfor gjort gældende,

at når DSB og DSB S-tog vælger at reducere en kontrolafgift på baggrund af glemt kort, sker dette som en særlig service over for de kunder, der har valgt at købe det personlige månedskort med billede. Det særlige ved dette kort er, at det kun kan benyttes af den person, kortet er udstedt til. Reduceringen af beløbet sker endvidere som en særlig service, idet der ikke foreligger en juridisk forpligtelse til denne reducere, samt

at når denne reducere ikke tilbydes ved glemt flexkort, så skyldes det naturligvis, at dette er et upersonligt kort, som kan benyttes af enhver. Personen der har købt dette kort og som i en kontrolsituation oplyser at have glemt kortet, kan altså ikke dokumentere, at kortet ikke har været benyttet af en anden rejsende på kontroltidspunktet.

BILAG TIL SAGEN:

Kopi af kontrolafgiften.
Kopi af parternes korrespondance.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

Retsgrundlaget:

§ 6 i den dagældende lov om hovedstadsområdet kollektive persontrafik, som er det oprindelige lovgrundlag for opkrævning af kontrolafgifter, havde følgende ordlyd:

§6. Selskabet fastsætter takster og billetteringssystem for rejser med bus og tog, der alene foretages inden for hovedstadsområdet.

Stk. 2. Selskabet kan fastsætte kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig billet eller kort. Afgift og gebyr kan inddrives ved udpankning.

Stk. 3. Selskabet kan fastsætte regler om pligt for rejsende, der ikke er i besiddelse af gyldig billet eller kort, til på forlangende at forevise legitimation med henblik på at fastslå passagerens identitet.

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår at " Takst- og billetteringssystemet for S-banerne er baseret på, at passagererne selv påser, at den pågældende billet eller kort er gyldig til den rejse der foretages.

Systemet er indført for at give passagererne mulighed for hurtig adgang til perroner og tog uden sinkende billetkontrol især i myldretid og for at spare væsentlige personaleudgifter, som i modsat fald måtte dækkes gennem øgede billetpriser eller øget skattetilsvær.

For at motivere passagererne til ikke at søge at unddrage sig betaling eller fuld betaling, må passagererne i mangel af gyldig billet eller kort betale en særlig forhøjet pris betegnet »kontrolafgift«.

Hjemmel til at opkræve den særlige forhøjede betaling findes i 1977-lovens §§ 1 og 4, hvorefter Hovedstadsrådet fastsætter takster og billetteringssystem for den lokale persontrafik med DSBs tog inden for hovedstadsområdet.

Da selskabet ifølge forslaget fastsætter takster og billetteringssystem, gives der i stk. 2 hjemmel til at opkræve kontrolafgift for busser, DSBs tog og for privatbanerne. Afgiften vil tilfalde hhv. selskabet eller den banevirksomhed, der opkræver afgiften

I henhold til § 4, stk. 3, i bekendtgørelse om kontrolafgifter af 22. september 2006 udstedt i medfør af bekendtgørelse af lov om jernbaner § 23 fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

Det fremgår af indklagedes forretningsbetingelser, at rejsende ved rejsens begyndelse skal være i besiddelse af gyldig billet eller kort, der opbevares under hele rejsen, og selv skal kontrollere, at stempelingen (zonenummer, dato, klokkeslæt m.v.) er korrekt. Hvis man træffes uden gyldig billet eller kort, når man bliver kontrolleret, skal man betale en kontrolafgift på 750 kr.

Passagerer, der træffes uden gyldigt periodekort, kan få eftergivet kontrolafgiften mod betaling af et ekspeditionsgebyr på 125 kr.

FlexCard:

FlexCard gælder til rejser i 2-8 sammenhængende zoner - eller til rejser i alle zoner i Hovedstadsområdet.

Kortet er upersonligt (uden foto) og kan benyttes af ihændeleveren.

FlexCard kan købes med gyldighed fra 30 til 365 dage og kan benyttes til bus, tog og Metro i Hovedstadsområdet.

Gyldighed

Kortet kan bruges til et ubegrænset antal rejser med bus, tog og Metro i den periode og i de zoner, det gælder.

Bekendtgørelse om lov om renter ved forsinket betaling § 9 b har følgende ordlyd:

”For rykkerskrivelser vedrørende fordringer kan fordringshaveren kræve et gebyr, jf. stk. 2, såfremt skrivelseren er fremsendt med rimelig grund (rykkergebyr). Fordringshaveren kan endvidere kræve et gebyr, jf. stk. 3, for at anmode en anden om at inddrive fordringen på fordringshaverens vegne, såfremt dette er sket med rimelig grund (inkassogebyr). Stk. 2. Der kan kræves et rykkergebyr på højst 100 kr. inkl. moms for hver rykkerskrivelse, dog højst for 3 skrivelser vedrørende samme ydelse.”

Den konkrete sag:

Kontrolafgiften:

Klageren kunne ved kontrol ikke forevise gyldig rejsehjemmel, idet hans 4 zoners klippekort ikke var stemplet, hvilket klageren efter det oplyste først opdagede ved kontrollen. Det kan derfor lægges til grund, at klageren ikke, som det fremgår af bagsiden af klippekortet, undersøgte, om stempelingen af kortet var sket korrekt. Kontrolafgiften er dermed pålagt med rette.

Nedsættelse af kontrolafgiften:

Klageren har anmodet om nedsættelse af kontrolafgiften i henhold til de regler, der er gældende for periodekort.

FlexCard er i modsætning til et periodekort upersonligt, idet kortet ikke indeholder billede eller personlige oplysninger. Hvor et periodekort kun kan anvendes af den, hvis navn fremgår af kortet, kan et flexCard anvendes af ihændeleveren i lighed med et klippekort eller en almindelig billet.

FlexCard er derfor ikke omfattet af de særlige regler for periodekort.

Herefter, og da der heller ikke er oplyst andre omstændigheder, der kan begrunde en nedsættelse eller fritagelse for kontrolafgiften, var klageren forpligtet til at betale den opkrævede kontrolafgift.

Da klageren modtog kopi af DSB S-togs afgørelse af 9. september 2011 og fortsat ikke betalte kontrolafgiften, var DSB S-tog berettiget til at sende betalingspåmindelser med rykkergebyr den 24. oktober 2011 jf. lov om renter ved forsinket betaling § 9 b.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

DSB S-tog er berettiget til at opretholde kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften på 750 kr. samt 100 kr. i rykkergebyr. Beløbet skal betales inden 30 dage jf. ankenævnets vedtægters § 15.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. § 26, stk. 4, modsætningsvist.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringsselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 26. marts 2012.

Tine Vuust
Nævnensformand